

POKRAJINSKI ARHIV KOPER
ARCHIVIO REGIONALE DI CAPODISTRIA

PRILOGA K JAVNEMU POZIVU ZA NAJEM ARHIVSKIH DEPOJEV št. 016-7/2018-1 z dne 31.5.2018

Pokrajinski arhiv Koper je javni zavod s področja kulture. Opravlja javno arhivsko službo za območje upravnih enot Koper, Izola, Piran, Sežana, Postojna in Ilirska Bistrica. Ustanoviteljica zavoda je Vlada Republike Slovenije (UL RS 67/2003 z dne 11.7.2003). V sodni register je vpisan pri Okrožnem sodišču Koper pod registrsko številko 1-72-00. Sedež ima v Kopru, Kapodistriassov trg 1, enoto pa v Piranu, Savudrijska 5.

Zahteve za zgradbe, v katerih se izvaja hramba in varstvo arhivskega gradiva predpisujejo Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (UL RS, št. 30/06, 51/14), Uredba o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva (UL RS, št. 42/17) ter mednarodni standardi.

Arhivsko gradivo v fizični obliki se skladno z zakonom trajno in strokovno neoporečno hrani v ustreznih prostorih in opremi, v ustreznih klimatskih pogojih, zavarovano pred vlomom, požarom, vodo, biološkimi, kemičnimi, fizikalnimi in drugimi škodljivimi vplivi

Zgradbe¹, v katerih se hrani arhivsko gradivo, morajo biti zaradi zahtevane trajnosti še posebej potresno- in ognjevarne ter zaščitene pred morebitnimi vlomi, prostori hrambe pa morajo biti dobro zavarovani pred vdori vode, mrčesa, glodavcev in onesnaženim zrakom, nadalje morajo biti ustrezno zatemnjeni in hladni, primerna mora biti tudi relativna vlažnost zraka.

Uredba o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva² določa načine izvajanja materialnega varstva arhivskega in dokumentarnega gradiva. Materialno varstvo obsega določitev pogojev za ustreznost prostorov in opreme za hranjenje gradiva in določitev potrebnih ukrepov za zavarovanje gradiva pred tatvinami, vlomi, obrabo, prahom, ognjem, vodo, neustrezno temperaturo in vlago, vdorom svetlobe ter pred drugimi škodljivimi biološkimi, kemičnimi in fizikalnimi vplivi.

Uredba določa, da arhivski depoji

1. morajo biti ločeni od drugih prostorov;
2. varni pred vdorom vode, vlago, požarom, potresom, nepooblaščenim vstopom, strelo ter ustrezno ločeni od plinskih, vodovodnih in kanalizacijskih napeljav, kurišč, dimovodov, glavnih vodov centralne kurjave, električnih napeljav, ki niso namenjene delovanju depojev, ter podobnih nevarnih napeljav in sistemov;
3. grajeni tako, da zagotavljajo stabilne in ustrezne mikroklimatske pogoje za hrambo dokumentarnega in arhivskega gradiva;
4. ustrezno hidro- in toplotno izolirani;
5. opremljeni z ustrezno električno napeljavo s centralnim izklopom električnega toka v vseh depojih;
6. opremljeni s svetili, ki ne oddajajo škodljivih sevanj.

V arhivskih depojih in njihovi neposredni bližini se ne smejo hraniti gorljive, vnetljive in druge nevarne snovi.

Uredba določa, da arhivski depoji morajo imeti:

1. ustrezne gasilne aparate in sisteme;

---

¹ SIST ISO 11799:2005, Informatika in dokumentacija – Zahteve za shranjevanje dokumentov za arhivsko in knjižnično gradivo (Information and documentation — Document storage requirements for archive and library materials) Ljubljana, Slovenski inštitut za standardizacijo, 2005 (2005-11-01).

² Uredba o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva, UL RS 42/17, z dne 4.8.2017.

POKRAJINSKI ARHIV KOPER
ARCHIVIO REGIONALE DI CAPODISTRIA

2. naprave za javljanje požara, nepooblaščenega vstopa in izliva vode;
3. zaščito pred škodljivimi sevanji;
4. obvezno stalno detekcijo in vzdrževanje naprav za preprečevanje požara in gašenje;

Standardi za arhivske stavbe

Mednarodni standardi za arhivske stavbe SIST ISO 11799:2005, BS 4971:2017 in BS EN 16893:2018³ določajo, da stavba ne sme stati na področju,

- ki se pogreza ali poplavlja,
- ki je ogroženo zaradi potresov, udarnih valov in zemeljskih plazov,
- ki je ogroženo zaradi možnosti požarov ali eksplozij v bližini in nevarnih kemičnih vplivov,
- ki je v bližini strateških objektov, ki bi bili lahko tarča v oboroženih spopadih,
- ki je onesnaženo.

Stavba mora biti zavarovana pred

- požarom,
- krajo, vlomi, vandalizmi in terorizmu,
- glodavci, mrčesom in drugimi škodljivci,
- napravami, ki oddajajo škodljive dime, pline in prah,
- onesnaženimi površinami,
- izpostavljenosti škodljivim učinkom sončne svetlobe.

Depo mora biti dovolj velik, da zadostuje potrebam obstoječega in gradiva, ki bo prevzeto za dobo nadaljnjih 15 – 20 let. Posamični depojski prostori naj ne bi bili večji od 200 m² zaradi požarne varnosti in zagotavljanja ustreznih mikroklimatskih pogojev.

Depojski prostori morajo biti zasnovani tako, da zagotavljajo stabilno notranje okolje neodvisno od mehanskih sistemov in zunanjih podnebnih sprememb.

Stene (vključno z vrati), tla in strop v notranjosti depoja morajo biti izdelane iz negorljivih materialov, ki imajo visoko toplotno in higroskopno kapaciteto ter ne oddajajo ali zadržujejo prah, pri razgradnji ne smejo oddajati škodljivih snovi, npr. kislih plinov. Preprečevati morajo širjenje ognja in vode v druge prostore. Priporočljiva je najmanj 2 urna požarna odpornost. Vrata morajo biti samozapiralna in opremljena z magnetnim mehanizmom, ki odprta vrata v primeru ognja avtomatsko zapre.

Vsi izbrani materiali za stavbo morajo preprečevati vdor vode ali nabiranje kondenza. V primeru, da je depo v več etaž ali nadstropij morajo biti vmesna tla vodoodporna in statično ustrezna.

Vse naprave in napeljave morajo biti speljane izven samega depoja.

Ob oceni stanja na terenu, ki je bila izvedena na podlagi zbranih anket, je na terenu cca 10 000 tekočih metrov gradiva za prevzem v Pokrajinski arhiv Koper.

Potrebni depojski prostori za potrebe Pokrajinskega arhiva Koper so podani v spodnji tabeli.

---

³ SIST ISO 11799:2005, Informatika in dokumentacija – Zahteve za shranjevanje dokumentov za arhivsko in knjižnično gradivo (Information and documentation — Document storage requirements for archive and library materials) Ljubljana, Slovenski inštitut za standardizacijo, 2005 (2005-11-01), BS 4971:2017, Conservation and care of archive and library collections, BS EN 16893:2018, Conservation of Cultural Heritage. Specifications for location, construction and modification of buildings or rooms intended for the storage or use of heritage collections.

POKRAJINSKI ARHIV KOPER
ARCHIVIO REGIONALE DI CAPODISTRIA

Arhivsko gradivo			
Zvrst gradiva	Obseg	Standard	Potrebna površina v m ²
Arhivsko gradivo na klasičnih nosilcih zapisa (papir, pergament...)	10,000 (tm)	10 tm na m ² v zaprtem skladišču svetle višine 3,5 m	1000
Arhivsko gradivo na magnetnih in optičnih nosilcih zapisa	500 (tm)	5 tm na m ² v zaprtem skladišču svetle višine 3,5 m	100
Operativni prostor v depoju za vozičke, dvigalo....			50
Skupaj potreben prostor za gradivo:			1150 m ²
Spremljajoči prostori			
	Število uporabnikov / zaposlenih	Standard	Izračun potrebne površine v m ²
Prostor za razkuževanje arhivskega gradiva	1	10 m ²	10
Prostor za aklimatizacijo arhivskega gradiva	1	10 m ²	10
Skupaj potrebnih spremljajočih prostorov:			20 m ²
Skupaj potreben prostor za gradivo, za zaposlene in uporabnike: cca 1170 m ²			

Statika prostora in teža gradiva

Teža arhivskega gradiva

papir A4   5 kg/škatla + 300 kg oprema/m² .
knjiga velikega formata   10 kg/škatla + 300 kg oprema/m² .

Torej statična obremenitev tal z opremo in arhivskim gradivom znaša od 800 do 1300 kg/m² prostora. Pri izračunih za statično obremenitev se upošteva obremenitev tal z policami in gradivom za statične regale med 900 in 1000 kg/m², za mobilne med 1300 in 1500 kg/m² prostora.⁴

⁴ SIST ISO 11799:2005, Informatika in dokumentacija – Zahteve za shranjevanje dokumentov za arhivsko in knjižnično gradivo (Information and documentation — Document storage requirements for archive and library materials) Ljubljana, Slovenski inštitut za standardizacijo, 2005 (2005-11-01), BS 4971:2017, Conservation and care of archive and library collections, BS EN 16893:2018, Conservation of Cultural Heritage. Specifications for location, construction and modification of buildings or rooms intended for the storage or use of heritage collections.